

Der vil sikkert ligge en Opgave for Kommunerne i at bygge billigere Lejligheder som Erstatning for kasserede Lejligheder, og i hvert Fald maa en Tendens i saa Henseende fra Administrationens Side gaa Haand i Haand med Bestræbelser for at komme bort fra de usunde og ulovlige Lejligheder. Endvidere vil der antagelig finde en Forskydning Sted fra de *helt daarlige* Lejligheder til de *mindre gode* og billige, der vil blive ledige som Følge af det forøgede Byggeri af moderne Lejligheder.

c) Tallene for Arbejdsløsheden viser, at denne ikke er ensartet fordelt over de forskellige Fag eller over de forskellige Dele af Landet. For saa vidt der gennem de her foreslaaede Foranstaltninger opnaas en væsentlig Nedsættelse af Arbejdsløsheden, maa man være paapasselig med Hensyn til Arbejdets Fordeling, saaledes at det undgaas, at Arbejdsløsheden i noget afgørende Fag i nogen Del af Landet kommer ned under en vis Procent.

Der maa i det hele taget advares mod at forcere offentligt — saavel som privat — Arbejde paa noget Punkt længere end nødvendigt. Gives der Love om Støtte til store og bekostelige Arbejder, kan det — naar Interessen for at benytte den først er vakt — blive meget vanskeligt at holde igen, naar Støtte ikke mere er nødvendig. Saalænge der er Adgang til Støtte, er Lysten til at sætte ikke-støttet Byggeri og andre Arbejder i Gang mindre.

Fra 1918, da der herskede stor Arbejdsløshed (Gennemsnit for hele Aaret 18 pCt. og 20—30 pCt. i 4 Maanedier i hver af Vintrene 1917—18 og 1918—19), satte man stærkt ind med Laan og Tilskud til Byggeri samt Rentetilskud til Kommuner og fortsatte hermed trods meget lille Arbejdsløshed fra Foraaret 1919 til Udgangen af 1920 (Maj til November 1919 3—7 pCt., hele 1920 6 pCt.). Denne Forcering af Virksomheden ud over Perioden med stor Arbejdsløshed havde formentlig uheldige Virkninger for den efter 1920 følgende ny Arbejdsløshedsperiode.

En Gentagelse heraf bør undgaas, og Statsmagten bør derfor nøje følge Beskæftigelsesgraden paa de Omraader, hvor der ydes Støtte, og standse dermed, saa snart Arbejdsløsheden gaar ned paa Gennemsnittet for samme Maaned i Efterkrigsaaarene eller et andet ikke lavt Gennemsnit. Det vilde formentlig derfor være rigtigst, om Regeringen ved Administrationen af Loven havde Føling med et Organ, der kunde varetage disse og andre lignende Hensyn. Den nævnte tidsmæssige Begrænsning er en Forudsætning for den stærke Udvidelse af denne Støtte, som Raadet foreslaar.

d) Fremkommer der berettigede Klager over Forhøjelse af Materialpriser, Løn eller andre Byggeomkostninger, vil det være ønskeligt at standse eller begrænse det offentlige Støtte paa det paagældende Omraade eller i særlige Tilfælde at fremsætte Forslag om reguleringe Foranstaltninger.

Selv om Faren for Prisforhøjelse ikke er truende i Øjeblikket, forekommer det under de nuværende stærkt skiftende Forhold vigtigt at sikre sig mod mulige Ulemper i Lovens Gyldighedsperiode.

e) Det er ovenfor S. 21 anført, at der antagelig, hvis Loven udnyttes fuldt ud, vil kunne skaffes Beskæftigelse i normalt Omfang indenfor en Periode af et Aar for i alt ca. 10 000 Arbejdere, bortset fra den indirekte Beskæftigelsesforøgelse, som vil blive en Følge af det forøgede Byggeri. Herved er det forudsat, at de paagældende Arbejdere beskæftiges paa normal Arbejdstid. Da Hovedformaalet imidlertid er Afhjælpning af Arbejdsløsheden i saa stort Omfang som muligt, ligger det nær at opstille den Betragtning, at man gennem en Nedsættelse af Arbejdstiden vilde kunne beskæftige et større Antal Arbejdere, saaledes at Grænsen nedefter maatte være 4 Dages Arbejde, hvilket er Grænsen for, hvornaar Arbejdsløshed betragtes som værende til Stede. En Interesse heri vilde ogsaa Kommunerne have, da disse bidrager til de arbejdsløses Understøttelse. Da det er Raadet bekendt, at Socialministeren overvejer Fremsættelsen af et Lovforslag om Nedsættelse af Arbejdstiden, har Raadet imidlertid ikke ment at burde foregribe dette Spørgsmaals Behandling. Raadet skal derfor indskrænke sig til at henlede Opmærksomheden paa dette Problem, der formentlig i særlig Grad maa rejse sig, hvor det drejer sig om Arbejder, der iværksættes med offentlig Støtte til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden, men har ikke ment at burde anstille de Undersøgelser, der paa dette Felt vilde være nødvendige for at bedømme, i hvilket Omfang en saadan Arbejdstidsnedsættelse vil kunne gennemføres uden at fordyre Byggeriet eller trække dette i Langdrag, og Raadet fremsætter derfor ikke noget positivt Forslag til Spørgsmalets Løsning.